

Issue

Gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt om de opbrengst en kwaliteit te waarborgen. Vanuit wet- en regelgeving komt er steeds meer druk op het pakket gewasbeschermingsmiddelen dat wordt gebruikt. Bovendien zijn er zorgen van omwonenden over de invloed van het gebruik op het milieu en de gezondheid. Door deze factoren staat de licence to produce onder druk.

Wat is de huidige praktijk (IST)

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de lelieteelt leidt tot polarisatie tussen de bevolking binnen de provincie Drenthe (en daar buiten). Deze polarisatie brengt veel onrust met zich mee. Voor veel partijen wordt de situatie uitzichtloos. Het is van belang duidelijkheid te scheppen en doelen te stellen. Mensen moeten zich veilig kunnen voelen in hun eigen leefomgeving. Dat geldt voor zowel de bewoner in de provincie als de bloembollenteler.

Waar willen we naar toe (SOLL)

Een toekomstbestendige duurzame lelieteelt die ook op maatschappelijk draagvlak kan rekenen. Dit is te bereiken door inzet vanuit de sector, goede en open communicatie en steun/medewerking vanuit de overheid. De sector werkt aan een geïntegreerde aanpak en een weerbaar teeltsysteem, via maatregelen op het gebied van bodemgezondheid, biodiversiteit (FAB) en een gerichte inzet van middelen daar waar geen alternatieven voor handen zijn.

Knelpunten om van huidig (IST) naar gewenst (SOLL) te komen

- Onrust bij omwonenden, (soms) vanuit verkeerde aannames of onbegrip.
- Telers huren gronden (voormalig grasland) en hebben weinig invloed op bodembeheer.
- Risicomidgend gedrag vanwege kapitaalintensieve teelt met hoog risicoprofiel.
- Weinig (partieel) resistente cultivars, langdurige en kostbare veredelingsprocessen.
- Trage toelatingstrajecten voor nieuwe middelen.
- Bovenwettelijke maatregelen vanuit overheid.

Hoofdpunten in plan van aanpak 2021 – 2025

De pilot kent inmiddels 8 deeltrajecten bij telers, waarbinnen een grote diversiteit aan oplossingsrichtingen wordt verkend. Voorbeelden zijn proeven met partieel resistente cultivars, inzet plantversterkers en biostimulanten en effectieve bolontsmetting. In praktijkopzet worden proeven gedaan met alternatieve teeltsystemen als ruggenteelt (i.p.v. bedden) en chemievrije teelt. Effecten van proeven zijn vaak pas na meerdere jaren te beoordelen.

Wat hebben we in 2024 gedaan

- Plantweerbaarheid verhogen ten gunste van virusbeheersing.
- Vuurbeheersing (schimmel) lage milieubelasting.
- Testmethodiek ontwikkeling rassenlijst virus.
- Precisieplant techniek
- Alternatieve onkruidbeheersing
- Bolontsmetting
- Chemievrije lelieteelt
- Ruggenteelt
- Media (Radio, TV, krant)
- Open dagen (publiek)
- Kennismiddag, veldrondes sector

Haalbaarheid

Veel is haalbaar en (gedeeltelijk) effectief.

Rassen versneld uit faseren.

Bredere toepassing in sector is een must.

Communicatie blijft lastig.

Overheidsinstanties moeten verandering en inzet willen zien.

Duurzaamheid

Bestaanszekerheid sector behouden.

MBP gelijk met of onder voedingsgewassen.

Biodiversiteit verhogend.

Bijdrage economie (is duurzaam?).

Betaalbaarheid

Kosten komen gemiddeld 10-25% hoger te liggen afhankelijk van cultivar en strategie.

Per onderdeel van de pilot moet dit uitgewerkt worden.

Plan van aanpak 2025 en borging

Vervolg DBD is noodzaak om opgedane expertise meer toe te gaan passen in de praktijk. Doelstellingen LVVN en KAVB zijn helder. Sector moet daar gezamenlijk aan werken.

En communiceren!